

Széki gróf Teleki Pál miniszterelnök. (1879—1941).

Még alig gyógyultak be azok a fájó sebek, amelyeket Csáky István gróf, külügyminiszter váratlan halála okozott, máris újabb csapás villámként sújtott erre a sokszorosan megpróbált nemzetre a gróf Teleki Pál miniszterelnök 1941. április hó 3-án 62 éves korában bekövetkezett halálával. Magyarország egyik legnagyobb politikusa szállt vele a sírba, s halálával az egész országot mély gyászba borította. De ezen felül nekünk erdélyieknek különös okunk van arra, hogy fokozottabb mértékben osztozzunk a nemzet gyászában és fájdalmában. Húszonkétévi súlyos megpróbáltatás után ő egyike volt azoknak, akik egyéniségük súlyával, politikai érzékükkel, belátással és hazaszeretetükkel minket kivezettek a fogság szenvedéseiből. Egyike volt azoknak, akik igaz magyar lélekkel és hűséggel dolgoztak e drága föld felvirágoztatásáért és sokat szenvedett népe boldogulásáért. Egyike volt azoknak, akikre gyermeki bizalommal tekintettünk, s akiknek a jelenléte a megnyugvás és biztonság érzetét keltette fel bennünk. Fájdalmunkat növeli az a tudat, hogy halála olyan időben következett be, amikor Európa a legválságosabb napjait éli, amikor egy új világrend van kialakulóban, ahol az ő kipróbált tudására, sok éven át szerzett tapasztalataira és politikai bölcsességére olyan nagy szüksége volt árva nemzetünknek.

Ezenfelül mi siratjuk és gyászoljuk benne az európai híru tudóst, aki bejárta a világ egy jó nagy részét s földrajzi ismeretei és munkái által saját magának nagy külföldi kitüntetésekert szerzett, s a világ érdeklődését a magyarság felé fordította. Neve a történelemé. Emléke áldott!

V. A.

KÜLÖNFÉLÉK.

A Magyar Királyi Miniszterelnökség 14.036. M. E. III. sz. alatt értesítette az Unitárius Irodalmi Társaságot, hogy a „*Keresztény Magvető*“, miután tudományos egyesület kiadásában tudományos jelleggel jelenik meg, — a 7979/1940. M. E. sz. rendelet 5. §-ának második bekezdése alapján időszaki jelleg nélkül, továbbra is megjelentelhető.

Felhívás. A Keresztény Magvető jeleni és múlt füzetéből több atyánkfíának küldöttünk mutatványszámot. Felkérjük azokat, akiknek nincs szándékában Egyházunk ezen egyetlen tudományos folyóiratát megrendelni, hogy vagy a lap visszaküldése vagy levelezőlap útján erről a szerkesztőséget (Kolozsvár, Unitárius kollégium) értesíteni szíveskedjenek. Akik megtartják, s ez által az unitárius irodalom ügyét szolgálják, azokat előfizetőknek tekintjük s kérjük, hogy az előfizetési díjat Hadházy Sándor pénztáros címére beküldeni szíveskedjenek.

Marosvásárhely. Ez ősi székely város neve kitörülhetetlenül be van írva egyházunk történetébe. Itt történt az unitárius vallás alkotmányos biztosítása, ami által a négy „recepta religio“ sorába felvétellett. Erdélyben a vallásszabadság elvileg már az 1568 ik évi tordai országgyűlésen ki volt mondva. Azonban az unitáriusok jónak és szükségesnek látták, hogy ez elvi alapon az unitárius vallás törvényessége és a többi felekezetekkel való egyenjogúsága is alkotmányosan biztosíttassék. Midőn e kívánságukat előterjesztették János Zsigmond fejedelemnek, ez készséggel engedett a kérésnek s 1571 január 6-ra országgyűlést hívott Vásárhelyre ahol az ő saját előterjesztésére a rendek a következő határozatot hozták: „Megértettük a felséges fejedelem kegyelmes izenetét és előadását, melyekben az Isten ígéjének prédikálását és a haza szükségét előszámlálja. Hogy a felség rájuk ily kegyelmes gondot visel, alázatos és hű szolgálatukkal örökké meghálálni igyeksenek . . . s minthogy Krisztus Urunk parancsolja, hogy először Istennek országát és annak igazságát keressék, az Isten ígéjének